Europees Parlement
2024-2029

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2025)0131

Verslagen van 2023 en 2024 over Moldavië

Resolutie van het Europees Parlement van 18 juni 2025 over de Commissieverslagen van 2023 en 2024 over Moldavië (2025/2025(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien de mededeling van de Commissie van 30 oktober 2024 getiteld “Mededeling inzake het uitbreidingsbeleid van de EU voor 2024” (COM(2024)0690) en het bijbehorend werkdocument van de diensten van de Commissie getiteld “Republic of Moldova 2024 Report” (Verslag over de Republiek Moldavië 2024) (SWD(2024)0698),

– gezien het op 17 juni 2022 gedateerde advies van de Commissie inzake het verzoek van de Republiek Moldavië (hierna “Moldavië” genoemd) om toetreding tot de Europese Unie (COM(2022)0406) en het op 6 februari 2023 gedateerde gezamenlijk werkdocument getiteld “Verslag over de uitvoering van de associatieovereenkomst met de Republiek Moldavië” (SWD(2023)0041),

– gezien Verordening (EU) 2025/535 van het Europees Parlement en de Raad van 18 maart 2025 tot oprichting van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Republiek Moldavië[1],

– gezien zijn eerdere resoluties over Moldavië,

– gezien het op 1 februari 2023 gedateerde analytische verslag van de Commissie over de afstemming van Moldavië op het EU-acquis (SWD(2023)0032),

– gezien het voorstel van 9 oktober 2024 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Westelijke Balkan (COM(2024)0469),

– gezien de mededeling van de Commissie van 9 oktober 2024 over het

[1] PB L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.

groeiplan voor Moldavië (COM(2024)0470),

– gezien de conclusies van de Raad van 17 december 2024 over uitbreiding,

– gezien de resultaten van het bezoek van de Commissie buitenlandse zaken aan Moldavië op 25-27 februari 2025,

– gezien artikel 55 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A10-0096/2025),

A. overwegende dat de Europese Raad Moldavië, nadat het op 3 maart 2022 een verzoek had ingediend om toetreding tot de EU, op 23 juni 2022 de status van kandidaat-lidstaat heeft verleend en vervolgens op 14 december 2023 heeft besloten de toetredingsonderhandelingen te openen;

B. overwegende dat de onderhandelingen inzake de toetreding van Moldavië tot de EU in juni 2024 van start zijn gegaan;

C. overwegende dat er in Moldavië op 20 oktober 2024 een referendum plaatsvond waarvan de uitslag bevestigde dat de toetreding tot de EU in de grondwet zou worden opgenomen, ondanks diverse pogingen om het land door middel van manipulatie en inmenging, illegale financiering van politieke actoren, desinformatiecampagnes en cyberaanvallen te destabiliseren;

D. overwegende dat de associatieovereenkomst[1], die een diepe en brede vrijhandelsruimte omvat (AO/DCFTA), de basis blijft voor Moldavië's politieke associatie met en economische integratie in de EU, en dat er een regelmatige politieke en economische dialoog tussen beide partijen plaatsvindt;

Voortgang met hervormingen in verband met de toetreding tot de EU, met name op het gebied van de rechtsstaat en governance

1. is vol lof over de voorbeeldige inzet van Moldavië en de gestage vooruitgang die het, ondanks aanzienlijke interne en externe uitdagingen, zoals Ruslands grootschalige aanvalsoorlog tegen Oekraïne, heeft geboekt bij de hervormingen in verband met de toetreding tot de EU, waardoor de toetredingsonderhandelingen in juni 2024 van start konden gaan, een half jaar na het desbetreffende besluit van de Europese Raad op 14 december 2023 en nog geen twee jaar na het verzoek om toetreding tot de EU van het land op

---

[1] Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds (PB L 260 van 30.8.2014, blz. 4), ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj.

3 maart 2022;

2. erkent dat de betrekkingen tussen de EU en Moldavië een nieuwe fase zijn ingegaan van nauwere samenwerking, geleidelijke aanpassing aan het EU-acquis op alle beleidsterreinen en vooruitgang op weg naar EU-integratie; is ingenomen met de vorderingen in het bilaterale screeningproces sinds de start daarvan in juli 2024, en met de recente afsluiting van de screening betreffende cluster 1 (fundamentele kwesties) en cluster 2 (interne markt); prijst en ondersteunt de ambitie van de Moldavische regering om de komende maanden onderhandelingen te openen over cluster 1 (fundamentele kwesties), cluster 2 (interne markt) en cluster 6 (externe betrekkingen), alsook om het screeningproces voor alle clusters voor het einde van 2025 af te ronden; verzoekt de Commissie haar steun aan de Moldavische regering te versterken om ervoor te zorgen dat deze belangrijke doelstellingen worden verwezenlijkt; moedigt de Raad aan een benadering op basis van verdiensten te hanteren bij zijn beslissingen over het onderhandelingsproces inzake Moldavië; betreurt dat het EU-toetredingsproces bilateraal wordt benaderd en geïnstrumentaliseerd, bijvoorbeeld door het verzet van de Hongaarse regering tegen het openen van onderhandelingen over de clusters 1, 2 en 6, hetgeen tot vertraging heeft geleid en Rusland helpt bij zijn streven om de Europese integratie van de regio te belemmeren;

3. is van mening dat Moldavië zijn huidige voortgang met de hervormingen in verband met de toetreding tot de EU kan consolideren en ambitieus kan blijven toewerken naar EU-lidmaatschap als het na de verkiezingen in het najaar van 2025 krachtige en oprechte steun krijgt van een meerderheid in het parlement;

4. merkt op dat de uitslagen van zowel het grondwettelijk referendum over EU-toetreding van 20 oktober 2024 als de presidentsverkiezingen van 20 oktober en 3 november 2024 hebben laten zien dat een meerderheid van het volk van Moldavië voorstander is van het EU-lidmaatschap en de vereiste pro-Europese hervormingen; benadrukt dat dit referendum en deze verkiezingen op professionele wijze en met een sterk plichtsgevoel en veel toewijding waren georganiseerd, ondanks een hybride campagne van Rusland en zijn bondgenoten, die zich van diverse middelen bedienden zoals de strategische inzet van sociale media, door AI gegenereerde inhoud, het “lekken” van nepdocumenten, intimidatie, diverse pogingen tot manipulatie en inmenging om het land te destabiliseren, illegale financiering van politieke actoren, het kopen van stemmen, onder meer door Ruslands instrumentalisering van een aantal geestelijken van de Metropool van Chișinău en heel Moldavië, desinformatiecampagnes en cyberaanvallen; herinnert eraan dat achter deze aanvallen vier belangrijke strategieën schuilgingen: de samenleving verdelen, instellingen delegitimeren,

democratische spelers in diskrediet brengen en de Russische invloed bevorderen; is ingenomen met de uitslag van het in 2024 gehouden grondwettelijk referendum, waarmee de toezegging van het land om tot de EU toe te treden, grondwettelijk werd verankerd; veroordeelt ten stelligste de toenemende pogingen van Rusland, pro-Russische oligarchen en door Rusland gesponsorde lokale bondgenoten om Moldavië te destabiliseren, verdeeldheid te zaaien in de Moldavische samenleving en de pro-EU-koers van het land te saboteren door middel van hybride aanvallen, de instrumentalisering van de energievoorziening, desinformatie, manipulatie en intimidatiecampagnes tegen maatschappelijke organisaties en onafhankelijke media;

5. merkt op dat de komende parlementsverkiezingen op 28 september 2025 van cruciaal belang zullen zijn voor de voortzetting van de pro-EU-koers van Moldavië; vindt het zorgwekkend dat in de aanloop naar de verkiezingen de kwaadwillige inmenging vanuit het buitenland, met name uit Rusland, en de hybride aanvallen waarschijnlijk zullen toenemen; verzoekt de EU om, onder andere op financieel en technisch terrein, meer steun te verlenen aan de inspanningen van de Moldavische regering om een dergelijke inmenging in de democratische processen van het land tegen te gaan, onder meer door de sanctielijsten aan te vullen, het mandaat en de middelen van de EU-Partnerschapsmissie (EUPM) in Moldavië uit te breiden en te consolideren en extra steun daarvoor te bieden, en expertise op het gebied van buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging (FIMI) uit te wisselen, hybride dreigingen tegen te gaan en de weerbaarheid te versterken; dringt er tevens op aan dat de Moldavische autoriteiten en de EU meer inspanningen leveren om onafhankelijke media en het prodemocratische maatschappelijk middenveld te ondersteunen, zodat journalisten FIMI op nationaal en regionaal niveau kunnen tegengaan en de digitale geletterdheid wordt versterkt;

6. benadrukt dat strategische communicatie van groot belang is, dat valse door Rusland bevorderde narratieven over de EU en haar beleid moeten worden ontkracht en bestreden en dat duidelijk moet worden gemaakt wat op korte en lange termijn de concrete voordelen van EU-toetreding voor de hele Moldavische bevolking zijn, waarbij vooral aandacht moet worden besteed aan regio’s als Gagaoezië en aan sociaal-economisch achtergestelde gemeenschappen op het platteland; verzoekt de EU haar steun voor Moldavië in dit opzicht uit te breiden;

Sociaal-economische hervormingen

7. is ingenomen met het groeiplan voor Moldavië van de Commissie, dat tot doel heeft de sociaal-economische en fundamentele hervormingen van het land te ondersteunen en de toegang tot de interne markt van de EU te verbeteren; is verheugd over de

hervormings- en groeifaciliteit voor Moldavië, die ten grondslag ligt aan het groeiplan en 2,02 miljard EUR bedraagt, waarmee het het grootste financiële steunpakket van de EU voor Moldavië is sinds het land onafhankelijk werd; benadrukt dat deze faciliteit voorziet in 520 miljoen EUR aan niet-terugbetaalbare steun aan Moldavië en een maximaal bedrag van 1,5 miljard EUR aan leningen, met een voorfinancieringspercentage van 18 % en dat de EU daarmee erkent dat de hervormingen en weerbaarheid van Moldavië dringend moeten worden ondersteund; verzoekt de Commissie om de Moldavische autoriteiten te ondersteunen bij de uitvoering van de noodzakelijke hervormingsagenda voor de doeltreffende absorptie van de middelen uit deze faciliteit, om ervoor te zorgen dat de voordelen van deze steun direct merkbaar zijn voor de burgers van Moldavië; kijkt uit naar de aangekondigde effectbeoordeling van de hervormings- en groeifaciliteit voor Moldavië in de vorm van een werkdocument van de diensten van de Commissie binnen drie maanden na vaststelling van de betreffende verordening;

8. verzoekt de Commissie passende specifieke pretoetredingsfinanciering voor Moldavië op te nemen in het volgende meerjarig financieel kader van de EU en van start te gaan met de voorbereiding van Moldavië op het doeltreffend gebruik van toekomstige pretoetredingsfinanciering als nieuw aangewezen kandidaat-lidstaat van de EU;

9. wijst er andermaal op dat de steun van de Moldavische bevolking voor Europese integratie kan worden vergroot door hun leefomstandigheden merkbaar te verbeteren, door overheidsinstellingen en het openbaar bestuur te versterken met het oog op een doeltreffende inzet van projectfinanciering en de omzetting en handhaving van het EU-acquis, door te zorgen voor een degelijk socialezekerheidsstelsel, door corruptie en de invloed van oligarchen te bestrijden en door verantwoordingsplicht te waarborgen; verzoekt de Moldavische autoriteiten te blijven toezien op de zinvolle betrokkenheid van maatschappelijke organisaties, de diaspora, kwetsbare groepen en sociale partners, waaronder vakbonden, om zo het vertrouwen in democratische instellingen en processen te versterken en de publieke steun voor hervormingen in verband met de toetreding tot de EU te vergroten;

10. wijst op het belang van maatschappelijke organisaties voor het toezicht op goed bestuur en vooruitgang bij EU-gerelateerde hervormingen, de bevordering van transparantie, de verdediging van de mensenrechten en het tegengaan van desinformatie en kwaadwillige beïnvloeding van buitenaf door antihervomingsgezinde politieke actoren en bondgenoten van Rusland;

11. dringt aan op alomvattende hervormingen van het sociaal beleid om de armoedebestrijding en de aanhoudende massale emigratie aan te pakken, de dekking van de gezondheidszorg te vergroten, het

openbaar onderwijs te versterken, de arbeidsomstandigheden te verbeteren en passende stelsels voor sociale bescherming te ontwikkelen; benadrukt dat economische ontwikkeling inclusief en duurzaam moet zijn en kansen moet bieden voor kleine en middelgrote ondernemingen; wijst erop dat er voor de jongeren en de plattelandsgebieden in Moldavië gerichte sociale investeringen nodig zijn om de regionale verschillen te verkleinen en de sociale cohesie te bewaren;

12. dringt erop aan bijzondere aandacht te schenken aan de deelname van Moldavië aan de sociale, onderwijs- en culturele programma's van de EU om zo de sociale convergentie, innovatie en de technologische vooruitgang te bevorderen;

13. verzoekt Moldavië uitvoering te geven aan de hervormingsagenda, waarin de belangrijkste sociaal-economische en fundamentele hervormingen worden geschetst om de groei en het concurrentievermogen van de Moldavische economie en de convergentie ervan met de EU te versnellen op basis van een versterkte tenuitvoerlegging van de AO/DCFTA;

14. dringt er met klem op dat er vaart wordt gezet achter de geleidelijke integratie van Moldavië in de EU en de interne markt doordat het land zijn wet- en regelgevingskader blijft afstemmen op het EU-acquis en het bij meer EU-programma's en -initiatieven wordt betrokken, onder meer door Moldavische ambtenaren en deskundigen in relevante EU-organen de status van waarnemer te verlenen, hetgeen tastbare sociaal-economische voordelen zou opleveren nog voordat het land officieel tot de EU toetreedt; feliciteert Moldavië met het feit dat het is opgenomen in het geografisch toepassingsgebied voor de betalingsregelingen van de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte, waardoor het gemakkelijker is om bedragen in euro's over te maken, en Moldavische burgers en bedrijven minder kosten maken; prijst de opname van roamingliberalisering in de geactualiseerde associatieovereenkomst tussen de EU en Moldavië; is ingenomen met de recente voortgang van Moldavië bij de omzetting van het acquis inzake roaming en telecommunicatie en pleit voor een snel besluit over de opname van Moldavië in het "roaming tegen thuistarief"-gebied van de EU; verzoekt de dienstverleners te goeder trouw samen te werken met de Moldavische autoriteiten bij de invoering van het "roaming tegen thuistarief";

15. is ingenomen met de verlenging van de tijdelijke maatregelen voor liberalisering van de handel in juli 2024 om de economie van Moldavië te ondersteunen ter compensatie van de afgenomen handel als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en zijn vijandige beleid ten aanzien van Moldavië; verzoekt de EU snel aanzienlijke vooruitgang te boeken in de richting van een permanente liberalisering van haar tariefcontingenten, zodat er

wordt gezorgd voor voorspelbaarheid en het land aantrekkelijker wordt voor investeerders;

16. merkt op dat er door het recente besluit van de regering van de VS om de steun aan maatschappelijke organisaties, de onafhankelijke media alsook belangrijke hervormingen en infrastructuurprojecten op te schorten, voor Moldavië aanvullende dringende behoeften zijn ontstaan en dat de EU daarbij moet inspringen; verzoekt de Commissie in dit verband haar financiering te verhogen voor EU-instrumenten ter ondersteuning van de democratie, zoals het Europees Fonds voor Democratie, en voor andere belangrijke projecten die tot voor kort werden gefinancierd door het Amerikaans Bureau voor Internationale Ontwikkeling (USAID) en andere Amerikaanse organen;

Mensenrechten

17. neemt kennis van de vooruitgang die Moldavië heeft geboekt bij de verwezenlijking van gendergelijkheid, zoals de goedkeuring van het programma voor de bevordering en waarborging van de gelijkheid van vrouwen en mannen voor de periode 2023-2027, en dringt erop aan dat het zich in dit verband blijft inspannen, met name om de loonkloof tussen mannen en vrouwen te verkleinen, stereotypen, discriminatie en gendergerelateerd geweld te bestrijden en de vertegenwoordiging van vrouwen in de politiek en het bedrijfsleven te vergroten;

18. is ingenomen met de inspanningen van de Moldavische autoriteiten om geweld tegen vrouwen te bestrijden en de bescherming van slachtoffers te verbeteren, in het bijzonder de goedkeuring van het nationale programma voor het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld voor de periode 2023-2027; merkt echter op dat de effecten van deze initiatieven nog altijd onvoldoende zijn, en dringt er daarom op aan dat er meer opvangcentra voor slachtoffers van huiselijk geweld worden gecreëerd, dat het rechtssysteem voldoende aandacht besteedt aan geweld tegen vrouwen, dat er veranderingen worden doorgevoerd in het beleid en dat mannen meer bewust worden gemaakt van gendergerelateerd geweld;

19. verzoekt de Moldavische regering haar inspanningen op te voeren en onder meer te zorgen voor een doeltreffende uitvoering van haar wetgevingskader ter bestrijding van rassendiscriminatie, marginalisering, racistische haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven die gericht zijn op leden van etnische minderheden, waaronder Roma;

20. prijst de inspanningen van Moldavië van de afgelopen jaren om de rechten van de lhbtiq+-gemeenschap te verbeteren;

21. verzoekt de Moldavische regering om haar wetgeving inzake de

rechten van personen met een handicap in overeenstemming te brengen met het EU-acquis en om iets te doen aan het structurele probleem van kinderen met een verstandelijke beperking die in psychiatrische instellingen worden geplaatst;

Energie, milieu en connectiviteit

22. veroordeelt het dat Rusland energie als wapen tegen Moldavië inzet, zoals recentelijk door de gaslevering aan de regio Transnistrië per 1 januari 2025 stop te zetten, hetgeen een schending van contractuele verplichtingen vormde, en zo een ernstige crisis uit te lokken in de regio; juicht het toe dat de Commissie snel een voorstel heeft gelanceerd voor een brede strategie voor energieonafhankelijkheid en -weerbaarheid ter waarde van 250 miljoen EUR, waardoor de energierekening voor de Moldavische consument zal dalen, ook in de regio Transnistrië, er steun wordt verleend aan Moldavië's ontkoppeling van de Russische energievoorziening en het land wordt geïntegreerd in de energiemarkt van de EU; benadrukt dat de EU en de Moldavische autoriteiten op doeltreffende wijze moeten communiceren over het omvangrijke EU-pakket voor de aanpak van de energiecrisis in Moldavië;

23. is vol lof over de afstemming van de Moldavische energiesector op het EU-acquis; verzoekt de Moldavische regering om met steun van de EU, waaronder de uit de hervormings- en groeifaciliteit voor Moldavië beschikbare instrumenten, haar inspanningen voort te zetten in de richting van diversificatie van de gas- en elektriciteitsaanvoerroutes, connectiviteit te ontwikkelen, de energie-efficiëntie en interne productie- en opslagcapaciteit van het land te verhogen, en eveneens stappen te zetten in de richting van volledige integratie in de EU-energiemarkt om de energiezekerheid en -weerbaarheid van Moldavië te waarborgen; wijst op het belang van de voltooiing van de bovengrondse leiding van 400 kV tussen Vulcănești en Chișinău tegen het einde van 2025 om de afhankelijkheid van de energie-infrastructuur in de regio Transnistrië te verminderen; verzoekt de EU de nodige middelen vrij te maken ter compensatie van de opgeschorte USAID-steun voor de energiesector in Moldavië;

24. prijst de regering van Moldavië voor de vooruitgang inzake decarbonisatie, energie-efficiëntie en de transitie naar een groene economie, waaronder het verdubbelen van het aandeel hernieuwbare energie tot 30 % in 2030; spoort de EU en haar lidstaten aan om financiële steun en deskundigheid te blijven verstrekken aan de Moldavische tegenhangers op dit gebied; is ingenomen met de vaststelling in 2023 van het nationaal programma van Moldavië voor aanpassing aan de klimaatverandering tot 2030 en het bijbehorende actieplan dat daartoe is opgesteld; verzoekt de Moldavische regering haar nationale energie- en klimaatplan voor de periode 2025-2030

goed te keuren en uit te voeren; wijst erop dat het belangrijk is uitvoering te geven aan de toezeggingen in het kader van de decarbonisatieroutekaart van de Energiegemeenschap en aan het pakket voor monitoring, verslaglegging, verificatie en accreditatie om zo koolstofbeprijzing in te voeren en op één lijn te liggen met het emissiehandelssysteem van de EU;

25. is van mening dat een verlenging van de corridor Oostzee-Zwarte Zee-Egeïsche Zee (corridor IX) van het trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T) met de route Chișinău-Constanța-Varna-Burgas een strategische investering in de vervoersinfrastructuur van de regio zou betekenen waarmee de connectiviteit zou worden verbeterd en de economische groei zou worden bevorderd met het oog op de uitbreiding van de EU naar het oosten en de mogelijke positieve gevolgen van deze uitbreiding voor de veiligheid en stabiliteit van de regio, waarmee wordt gezorgd voor een belangrijke logistieke route voor de NAVO en de geostrategische autonomie van de EU wordt vergroot;

Rechtsstaat en goed bestuur

26. benadrukt dat een alomvattende justitiële hervorming van cruciaal belang blijft voor het welslagen van de democratische hervormingen van Moldavië en de hervormingen in verband met de toetreding tot de EU; beseft dat Moldavië voortdurend inspanningen levert om een onafhankelijk, onpartijdig, verantwoordingsplichtig en professioneel gerechtelijk apparaat op te bouwen en het doorlichtingsproces voor het einde van 2026 af te ronden; verzoekt de EU daarom actief steun te blijven verlenen aan de justitiële hervormingen en het doorlichten van rechters en openbare aanklagers, onder meer door gekwalificeerd justitieel personeel aan te trekken, op te leiden en aan te werven en de justitiële capaciteit te vergroten;

27. stelt vast dat Moldavië vooruitgang heeft geboekt bij de bestrijding en preventie van corruptie, maar benadrukt dat de strijd tegen het witwassen van geld moet worden voortgezet; juicht het toe dat in februari 2024 het nationale integriteits- en corruptiebestrijdingsprogramma van Moldavië voor 2024-2028 in werking is getreden; acht het van belang dat er wordt gezorgd voor een betere coördinatie tussen alle belangrijke instanties op het gebied van corruptiebestrijding en justitie, zodat die uitgebreide hervormingen kunnen doorvoeren en over voldoende middelen en capaciteit beschikken; benadrukt dat het vertrouwen van het publiek in de lopende hervormingen alleen kan worden gewonnen als er resultaten worden geboekt op het gebied van vervolging en veroordeling in corruptiezaken;

28. herinnert eraan dat het belangrijk is het onderzoek voort te zetten en de verantwoordelijken voor de bankfraude van 2014 te berechten; is verheugd over het feit dat Interpol na langdurige inspanningen van

de Moldavische autoriteiten eindelijk een van de vermeende daders, Vladimir Plahotniuc, heeft toegevoegd aan zijn lijst met internationaal gezochte personen;

29. juicht het toe dat Moldavië in 2023 een nieuwe, op het EU-acquis afgestemde nationale strategie ter voorkoming en bestrijding van mensenhandel heeft goedgekeurd en dat het bij de bestrijding van drugshandel samenwerkt met Europol;

30. verklaart zich bereid het parlement van Moldavië terzijde te blijven staan via onderling overeengekomen maatregelen voor democratieondersteuning die beantwoorden aan de behoeften van de instelling, haar gekozen leden en haar personeel; benadrukt dat het parlement van Moldavië een belangrijke rol speelt bij het bevorderen van het publieke debat over de Europese toekomst van het land en bij het bereiken van een brede consensus over en democratische legitimiteit van hervormingen in verband met de toetreding tot de EU in alle politieke partijen en in de samenleving als geheel; wijst op het besluit van 10 maart 2025 over de opening van een bureau van het Europees Parlement in Chișinău, dat de betrokkenheid van het Parlement bij de regio van het Oostelijk Partnerschap moet versterken;

Samenwerking op het gebied van gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en vooruitgang bij de oplossing van het conflict over Transnistrië

31. juicht het toe dat Moldavië consequent meewerkt bij kwesties op het gebied van buitenlands beleid en aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt, namelijk van 54 % in 2022 naar 86 % in 2024, bij de afstemming op de GBVB-standpunten en de beperkende maatregelen van de EU; dringt erop aan deze afstemming te blijven verbeteren, ook wat betreft beperkende maatregelen tegen Rusland, en de samenwerking voort te zetten om te voorkomen dat de sancties tegen Rusland en Belarus in verband met de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne worden omzeild;

32. benadrukt dat Moldavië een belangrijke bijdrage levert aan de regionale en Europese veiligheid, onder meer door zijn onwrikbare steun aan Oekraïne sinds het begin van de Russische aanvalsoorlog, bijvoorbeeld door Oekraïense oorlogsvluchtelingen op te vangen, en via zijn bijdragen aan het EU-mechanisme voor civiele bescherming, bijvoorbeeld door brandweerteams in te zetten bij de bestrijding van ernstige bosbranden in Griekenland;

33. spreekt zijn steun uit voor de EUPM in Moldavië en dringt er bij de lidstaten op aan de benodigde expertise en financiële middelen te leveren voordat de hybride dreigingen mogelijk verergeren; juicht het toe dat het mandaat van de EUPM onlangs tot april 2026 is verlengd; moedigt de Moldavische autoriteiten aan ten volle gebruik

te maken van de expertise van de EUPM om de paraatheid van het land te vergroten, met name gezien de herhaalde pogingen tot electorale inmenging in de aanloop naar de parlementsverkiezingen op 28 september 2025; verzoekt de EU de in Moldavië opgedane ervaringen te gebruiken om verkiezingsprocessen en de democratische instellingen binnen de EU zelf te beschermen; spoort de Europese Dienst voor extern optreden en de Commissie aan gebruik te maken van alle beschikbare EU-instrumenten voor de bestrijding van hybride dreigingen, om zo Moldavië te blijven steunen, ook door de vlotte inzet van een EU-team voor snelle reactie op hybride dreigingen; is ingenomen met de oprichting van het Moldavisch centrum voor strategische communicatie en de bestrijding van desinformatie, dat de strijd tegen buitenlandse inmenging bij diverse Moldavische instanties moet coördineren, en met het nationale agentschap voor cyberbeveiliging en het nationaal instituut voor cyberbeveiliging; merkt op dat EU-toetreding als een centrale doelstelling wordt genoemd in de in december 2023 vastgestelde nationale veiligheidsstrategie van Moldavië en dat daarin voor het eerst naar Rusland wordt gewezen als bron van grote bedreigingen voor de veiligheid van Moldavië; acht het van belang dat de informatie-uitwisseling en samenwerking op het vlak van inlichtingen tussen Moldavië, de EU en haar lidstaten met betrekking tot veiligheidsbedreigingen worden verbeterd;

34. wijst er nogmaals op dat het de territoriale integriteit van Moldavië hoog in het vaandel draagt en zich zal blijven inzetten voor een vreedzame oplossing van het conflict, op basis van de soevereiniteit en territoriale integriteit van Moldavië binnen de internationaal erkende grenzen van het land;

35. is ingenomen met de initiatieven van de Commissie om in haar steunpakketten voor noodsituaties op het gebied van energie proactieve steun voor de regio Transnistrië op te nemen en daarin te voorzien in informatie-uitwisseling en praktische samenwerking tussen de regering van Moldavië en de de-factoautoriteiten van de regio Transnistrië zolang de door Rusland veroorzaakte energiecrisis voortduurt; juicht het toe dat er ten aanzien van de recente overeenkomst voor de doorvoer van gas vooruitgang is geboekt wat betreft de voorwaarden voor Tiraspol en dringt aan op de volledige toepassing van deze voorwaarden, met inbegrip van de vrijlating van alle politieke gevangenen door Tiraspol en de opheffing van de overgebleven illegale grensposten;

36. juicht het toe dat Moldavië graag wil bijdragen aan het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de EU (GVDB) en dat Moldavië het eerste land is dat een veiligheids- en defensiepartnerschap met de EU heeft ondertekend; is ingenomen met de blijvende actieve deelname van Moldavië aan de missies en operaties van de EU in het kader van het GVDB, namelijk de EU strijdkrachten in Bosnië en Herzegovina (Operatie Althea) en de

opleidingsmissie van de EU in Somalië, zijn interesse in deelname aan PESCO-projecten en de lopende onderhandelingen over een kaderovereenkomst met het Europees Defensieagentschap; verzoekt de EU Moldavië te betrekken de veiligheids- en defensieprogramma's van de EU en de bijbehorende begrotingstoewijzingen, met inbegrip van het programma voor de Europese defensie-industrie en Readiness 2030, zodat het land samen met de lidstaten kan deelnemen aan gezamenlijke aanbestedingen;

37. is ingenomen met de toewijzing van 50 miljoen EUR voor de modernisering van de defensiecapaciteit van de Moldavische strijdkrachten in het kader van de huidige veiligheidsuitdagingen door middel van de Europese Vredesfaciliteit (EPF) voor 2024; merkt op dat Moldavië na Oekraïne de tweede grootste begunstigde van de EPF is en dat er sinds 2021 in totaal 137 miljoen EUR is toegewezen; is ingenomen met de aangekondigde steun van 60 miljoen EUR die in 2025 uit de EPF-begroting aan Moldavië wordt verstrekt; verzoekt de lidstaten de financiering van de EPF voor Moldavië geleidelijk te verhogen om de defensiecapaciteit van het land verder te verbeteren;

°

° °

38. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, en de president, de regering en het parlement van de Republiek Moldavië.